

Voorwoord Hennie van der Most

2018 Simpele begroting

In 2010 ben ik gekozen door de inwoners tot raadslid. Ik heb acht jaar in de gemeenteraad gezeten en me telkens weer verbaasd over taalgebruik, de grote hoeveelheid papier en de ingewikkelde stukken. In mijn bedrijven is een begroting eenvoudig. Iedereen moet die kunnen lezen. Om erop te kunnen sturen. Op die manier kan iedereen zien waar het geld aan uitgegeven wordt en waar het verdiend wordt. Dat vind ik belangrijk. Zo betrek ik mijn medewerkers bij de bedrijfsvoering. Zo maak ik ze verantwoordelijk en geef ik ze de mogelijkheden om te sturen.

Ik merkte dat de begroting door de meeste raadsleden ook niet begrepen werd. Veel te ingewikkeld. Slechts enkele raadsleden verdiepten zich erin maar de meesten gaven aan dat ze het ook niet snapte als ik ernaar vroeg.

De afgelopen periode heb ik samen met een aantal ambtenaren van de gemeente, de VVD-fractie en met hulp van mijn accountant gezocht naar een andere manier om onze gemeentebegroting zo op te schrijven dat inwoners en raadsleden beter kunnen zien hoe het zit. Met deze begroting hoop ik dat de inwoners van de gemeente Lochem beter begrijpen waar de kosten van de gemeente zitten. Ikzelf heb daar met dit inzicht uiteraard een mening over maar na acht jaar laat ik mijn werk als raadslid achter me. Ik hoop dat met deze begroting de raad op een betere manier betrokken is en dat het maken van keuzes in de toekomst eenvoudiger zal zijn. Uiteindelijk gaat het maken van de juiste keuze alleen wanneer je over de juiste informatie beschikt.

De gemeente geeft elk jaar ongeveer € 75.000.000 euro uit. Dat is ontzettend veel geld. Met deze eenvoudige weergave van de begroting kan iedereen zien waar dat geld vandaan komt en waar het naartoe gaat. Ik hoop dat daarmee ook het gesprek start over keuzes. Waar kan het wat minder, waar moet wat bij? De afgelopen jaren is dat gesprek niet gevoerd. Ik heb nooit gemerkt dat er over besparingen gesproken wordt. Met deze eenvoudige en overzichtelijke weergave zijn die keuzes beter te maken.

Ik wens de lezer veel plezier bij het doornemen.

Gorssel, maart 2018
Hennie van der Most

Most: 'Ik heb er acht jaar aan gewerkt en nu is hij af! Met deze simpele begroting kan iedereen zien waar ons geld vandaan komt en waar we het aan uitgeven in 2018!'

Aanbiedingsbrief en verantwoording

Voor u ligt de begroting 2018. Deze begroting is opgesteld door de VVD-fractie. Deze begroting is gebaseerd op dezelfde gegevens als de begroting van het college. De informatie is alleen anders weergegeven zodat de lezer beter begrijpt waar de gemeente geld aan uitgeeft en waar het geld vandaag komt. Met deze weergave van de begroting geeft Hennie van der Most invulling aan zijn lang gekoesterde wens om de financiën van de gemeente simpel en transparant weer te geven.

De begroting is niet in plaats van de gemeentelijke begroting. Die bevat weliswaar dezelfde informatie maar bevat tevens informatie voor Provincie en Accountant. De traditionele gemeentelijke begroting dient conform de regels opgesteld te worden.

In deze figuur wordt dat weergegeven. De simpele begroting is voor een deel hetzelfde als de traditionele begroting. De informatie is gebaseerd op dezelfde cijfers. De presentatie is gericht op een andere doelgroep. Met deze combinatie is voor zowel de professionele lezer bij gemeente, provincie en accountant alsmede voor de inwoner een heldere weergave gemaakt.

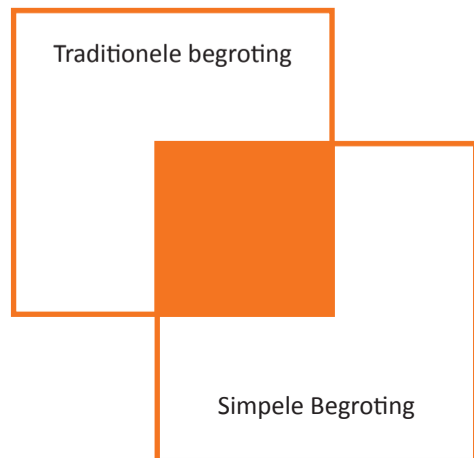
De gemeentelijke versie is in te zien via www.lochem.begrotingsapp.nl.

Het is de laatste begroting van het college van Gemeentebelangen, CDA en D66. Op 21 maart 2018 zijn de nieuwe gemeenteraadsverkiezingen. Met deze begroting maakt het college de laatste punten van haar bestuursakkoord 'Koersvast en betrokken' af.

In deze begroting ligt vast welke activiteiten er in 2018 uitgevoerd worden en wat dat gaat kosten. Ook wordt helder weergegeven waar de benodigde geldmiddelen vandaan komen.

De begroting is een voorstel van het college aan de gemeenteraad. De raad heeft de begroting in de raadsvergadering van 9 november 2017 vastgesteld.

De vereenvoudigde weergave van de begroting geeft vele antwoorden maar roept ook nog voldoende vragen op. Voor 2018 is dit het hoogst haalbare. De eerstvolgende uitgave voor het jaar 2019 zal als het aan de opstellers ligt nog meer antwoorden bieden. Daarvoor zien we de vragen naar aanleiding van deze uitgave graag tegemoet. Tevens kan het voorkomen dat er onverhoopt ergens een verkeerde toelichting bijstaat. Ook die zal in een volgende uitgave verbeterd worden.

Taakvelden en kostensoorten! Laten we eerst eens kijken wat dat betekent:

Toelichting

De gemeente heeft de begroting opgeknipt in verschillende onderdelen. Die noemen we taakvelden. Dat staat zo in het reglement waar alle gemeenten aan moeten voldoen. De gemeente hanteert de volgende taakvelden.

Per taakveld worden er activiteiten uitgevoerd. Soms voert de gemeente de activiteit zelf uit, soms gebeurt dit door bedrijven die de gemeente inhuurt en soms werkt men samen met anderen. Dat noemen we Gemeenschappelijke Regelingen. De gemeente voert activiteiten uit die verplicht zijn vanuit landelijke en provinciale regelgeving. Daarnaast heeft de gemeente de vrijheid zelf beleid te maken. Daarvoor heeft de gemeenteraad kaders gegeven in juli 2017. Die kaders staan in de kadernota en zijn verwerkt in deze begroting.

Naast de activiteiten en de bijbehorende kosten dient de begroting nog een aantal onderwerpen te bevatten. Deze zijn opgenomen in de bijlagen en gaan over de financiële risico's, de investeringen, de beschikbare gronden voor woningbouw of bedrijfsterrein, de samenwerkingsverbanden en het overzicht met de gemeentelijke belastingen die inwoners en bedrijven betalen.

Daarnaast bevat deze begroting nog een aantal overzichten. De uitgekeerde subsidies, het overzicht Wet Normering Topinkomens (de Balkennorm) en de huidige wachtgelden.

Gemeente Lochem totaal	2018
Baten:	70.536
Lasten:	74.171
Verschil:	-/- 3.635
Aanvulling vanuit reserve:	3.635
Totaal:	0

De jaaruitgaven 2018: € 74.171.000,-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Baten	Bestuur	Veiligheid	Verkeer & vervoer	Economie	Onderwijs	Sport, cultuur, recreatie	Sociaal Domein	Milieu	Wonen	Totaal
Bijdrage Rijk	42.406	3	118		207		6.534		27	49.294
Gemeentelijke belastingen	5.196			582				5.073		10.852
Grond en vastgoed	97	3	56	916	26	507	7		1.379	2.992
Overige verrekeningen									140	140
Producten en diensten	801	8	169	48	15	244	7	3.453	742	5.488
Rente en dividend	1.765							5		1.770
Reserves	3.635									3.635
Totaal Baten	53.900	13	343	1.547	248	751	6.548	8.531	2.288	74.171

De baten (inkomsten) zijn:

Bijdrage Rijk: de jaarlijkse inkomsten uit het gemeentefonds van het Rijk
 Gemeentelijke belastingen: alle gemeentelijke belastingen zoals OZB en afvalstoffenheffing
 Grond en vastgoed: bijdrages van huren, verkopen en pachten
 Overige verrekeningen: opbrengsten die nergens anders aan toegerekend worden
 Producten en diensten: inkomsten uit verkoop van documenten, leges en vergunningen
 Rente en dividend: opbrengsten van uitgegeven leningen en aandelen
 Reserves: dekkingsbijdrage uit de reserves ten behoeve van de begroting

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Lasten	Bestuur	Veiligheid	Verkeer & vervoer	Economie	Onderwijs	Sport, cultuur, recreatie	Sociaal Domein	Milieu	Wonen	Totaal
Afschrijvingen	777	47	264	36	1.042	352	31	710	16	3.275
Diensten	2.404	1.831	3.170	387	236	2.877	2.400	4.502	598	18.403
Huisvesting en vastgoed	209	15	160	66	42	22		219	304	1.036
Mutaties reserves/voorzieningen	2.549			641				1.522	1.180	5.891
Overige lasten	1.476	29	151	15	389	61	132	67	3	2.323
Personeelskosten	6.641	257	760	178	283	524	1.669	491	1.667	12.470
Rentelasten	-/- 206	26	166	194	604	97	15	1.010	65	1.971
Subsidies	157	33	25	194	753	2.225	24.941	473	1	28.802
Totaal Lasten	14.007	2.239	4.694	1.710	3.349	6.158	29.188	8.994	3.833	74.171

Saldo (Baten -/- Lasten)	39.893	-2.225	-4.351	-163	-3.101	-5.406	-22.639	-463	-1.545	0
---------------------------------	---------------	---------------	---------------	-------------	---------------	---------------	----------------	-------------	---------------	----------

De lasten (uitgaven) zijn de volgende:

Afschrijvingen: kosten voor het afschrijven van bezittingen.
 Diensten: kosten voor het inhuren van diensten zoals bv. afval ophalen.
 Huisvesting en vastgoed: kosten voor gebouwen, grond, onderhoud en gebruik
 Mutaties reserves en voorzieningen: kosten die betaald worden uit reserves (spaargeld)
 Overige lasten: kosten die nergens anders toe behoren
 Personeelskosten: alle kosten van personeel, incl. raad en bestuur
 Rentelasten: te betalen rente over de leningen van de gemeente
 Subsidies: alle subsidies die de gemeente verstrekt (zie overzicht 5.1) inclusief inkomensbijdrage sociale werkvoorziening en bijstand

En wanneer we rente, reserves en voorzieningen er voor het gemak even uitlaten ontstaat het volgende beeld:

De begroting wordt vertroebeld door interne overboekingen, rentes, voorzieningen en reserves. Om dit te vereenvoudigen hebben we al deze boekingen weggelaten. Dan ontstaat een beter beeld op de daadwerkelijke kosten en opbrengsten.

De reserves zijn het spaargeld van de gemeente, het eigen vermogen zagezegd. In de onderstaande tabel het overzicht van eind 2016. De algemene reserve is de sluitpost van de begroting, De overige reserves zijn bedoeld voor één specifiek punt.

Een bijzondere reserve is de reserve afvalstoffenheffing. De wetgever heeft bepaald dat de gemeente een gesloten boekhouding moet voeren als het gaat om afval. De kosten van ophalen en verwerken moeten betaald worden uit de opbrengst van reststoffen en de afvalstoffenheffing. Daarom hanteert de gemeente voor afval een aparte reserve.

De reserve kapitaallasten is gekoppeld aan het gemeentelijk vastgoed.

Reserve	Bedrag 31-12-2016
Algemene reserve	€ 17.353.000
Bestemmingsreserves:	
Vervangen ondergrondse container	€ 171.000
Afvalstoffenheffing	€ 825.000
Rondweg Lochem	€ 2.054.000
Riolering	€ 175.000
Wonen	€ 347.000
Bovenwijken Laren III	€ 166.000
Sloopfonds	€ 35.000
Sociaal Domein	€ 784.000
Kapitaallasten	€ 29.907.000
Bestemmingsreserve totaal:	€ 34.466.000

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Baten	Bestuur	Veiligheid	Verkeer & vervoer	Economie	Onderwijs	Sport, cultuur, recreatie	Sociaal Domein	Milieu	Wonen	Totaal
Bijdrage Rijk	42.406	3	118		207		6.534		27	49.294
Gemeentelijke belastingen	5.196			582				5.073		10.852
Grond en vastgoed	97	3	56	916	26	507	7		1.379	2.992
Overige verrekeningen									140	140
Producten en diensten	801	8	169	48	15	244	7	3.453	742	5.488
Totaal Baten	48.501	14	343	1.547	248	751	6.548	8.526	2.288	68.766

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Lasten	Bestuur	Veiligheid	Verkeer & vervoer	Economie	Onderwijs	Sport, cultuur, recreatie	Sociaal Domein	Milieu	Wonen	Totaal
Afschrijvingen	77	47	64	36	1.042	352	31	710	16	3.275
Diensten	2.404	1.831	3.170	387	236	2.877	2.400	4.502	598	18.403
Huisvesting en vastgoed	209	15	160	66	42	22		219	304	1.036
Mutaties reserves/voorzieningen	2.549			641				1.522	1.180	5.891
Overige lasten	1.476	29	151	15	389	61	132	67	3	2.323
Personeelskosten	6.641	257	760	178	283	524	1.669	491	1.667	12.470
Subsidies	157	33	25	194	753	2.225	24.941	473	1	28.802
Totaal Lasten	13.513	2.212	4.330	1.517	2.745	6.061	29.173	7.984	3.769	72.200

Saldo (Baten -/- Lasten)	34.988	-/- 2.198	-/- 3.987	30	-/- 2.497	-/- 5.310	-22.625	542	-/- 1.481	-/- 3.434
---------------------------------	---------------	------------------	------------------	-----------	------------------	------------------	----------------	------------	------------------	------------------

Zo! Het is duidelijk dat de gemeente in het jaar 2018 een bedrag van ongeveer 3,5 miljoen euro meer uitgeeft dat ze ontvangt. Dat past ze bij uit de reserves.

Risico's: geld dat nog niet echt uitgegeven wordt maar waar de gemeente wel rekening mee houdt in de uitgaven. Soms valt het mee, maar... --> Een begroting heeft bijlagen. Heel veel bijlagen... In deze simpele begroting zijn zeven bijlagen opgenomen die informatie bevatten over onderwerpen waar raadsleden vaak vragen over krijgen. Natuurlijk worden ook de risico's benoemd.

Bijlage 3: Wachtgeld en Wet Normering Topinkomens

Een aantal medewerkers en oud-medewerkers ontvangt wachtgeld van de gemeente. Daarvoor is een voorziening beschikbaar. Jaarlijks wordt die voorziening aangevuld vanuit de reserves en worden de wachtgeldens die uitgekeerd worden betaald vanuit die voorziening. De onttrekking van de voorziening is onderdeel van de kosten in het taakveld bestuur, kostensoort mutaties reserves en voorzieningen. Eventuele overs vloeien terug naar de reserve.

De voorziening heeft het volgende verloop:

Voorziening	Waarde 1-01-2016	Vanuit reserve	Betaald wachtgeld	Naar reserve	Waarde 31-12-2016
Voormalige bestuurders herindeling	€ 5.000	€ 14.000	€ 13.000	€ 0	€ 6.000
Wachtgeld bestuurders	€ 596.000	€ 0	€ 166.000	€ 71	€ 359.000
Gepensioneerde bestuurders	€ 630.000	€ 43.000	€ 58.000	€ 0	€ 614.000

In de jaarrekening worden de beloningen verantwoord in het kader van de wet normering topinkomens. Dat gebeurt als volgt.

Wet normering topinkomens (WNT)

Op 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publiee en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT regelt dat topfunctionarissen in de (Semi)publieke sector niet meer mogen verdienen dan 130% van het salaris van een minister. Dit wordt normering van topinkomens genoemd. De WNT-norm voor 2016 is € 179.000.

In 2016 zijn door de gemeente Lochem geen salarissen betaald die boven deze norm uitkomen. De griffier, secretaris en voormalig secretaris moeten worden aangemerkt als topfunctionaris als bedoeld in de WNT.

Functie	Secretaris	Griffier	voormalig secretaris
Beloning 2016	€ 100.4470	€ 76.761	€ 124.311
Dienstverband	12 maanden 1 fte	12 maanden 1 fte	12 maanden 1 fte

De onderwerpen zijn bijvoorbeeld wacht geld en de Balkenendenorm. Of het overzicht aan nog te ontwikkelen grondeigendommen. Of het complete overzicht van alle uitgekeerde subsidies? Of een overzichtje van de bedragen die via Circulus Berkel besteed worden aan het onderhoud van de gemeentelijke infrastructuur. Het zit er allemaal bij. Simpel en overzichtelijk!

Bijlage 5: grondposities

De gemeente heeft diverse gronden in eigendom. In de onderstaande tabel staan de waarden, de grootte en het geplande moment van ontwikkeling.

Grond	Grootte (m2)	Ontwikkelmoment	Boekwaarde	Geraamd resultaat
Aalsvoort West	7.810 m2	2021	€ 3.861.000	€ 4.220.000
Lochem-Stijgoord	4.943 m2	2024	-	-
TKF	15.748 m2	2019	€ 308.000	€ 323.000
Exel fase II	5 woning	2018	4.000	€ 5.000
Lochem-Van Disselweg	1 woning	2021	€ 802.000	€ 877.000
Barchem Zuid	6 woning	2019	-	-
Harfsen West	12 woning	2023	€ 1.691.000	€ 1.923.000
Almen Zuid I/II-a	15 woning	2019	€ 3.000	€ 3.000
Etalage naar de Toekomst	21 woning	2022	-	-
Herontwikkeling gasfabriek	7.500 m2	2018	-	-
Exel Clusterlocatie	18 woning	2028	€ 136.000	€ 170.000
Detmerskazerne	79 woning	2022	€ 29.000	€ 37.000
Lochem-Kop van Oost		2023	-	-

Bijlage 6: dienstverlening Circulus Berkel

Circulus Berkel heeft diverse gemeentelijke taken overgenomen. In de vorige raadsperiode heeft de gemeente besloten de eigen onderhoudsdienst uit te faseren. Via de organisatievormen als BBOOR en Buitenruimte is uiteindelijk het besluit genomen deze diensten inclusief het personeel onder te brengen bij Circulus Berkel. Circulus Berkel is een BV waarvan de aandelen in handen zijn van diverse gemeentes waaronder Lochem. Voor meer informatie wordt verwezen naar www.circulus-berkel.nl

Taakveld	Onderdeel	Bedrag
3. Verkeer en vervoer	Kosten t.b.v. onderhoud wegen / fietspaden / verkeersborden	€ 2.925
6. Sport, cultuur, recreatie	Kosten t.b.v. het onderhoud openbaar groen	€ 2.352
8. Milieu	Kosten t.b.v. het ophalen en verwerken van afval.	€ 2.219
8. Milieu	Kosten t.b.v. het onderhoud van begraafplaatsen	€ 251
Totaal:		€ 7.747

Bijlage 4: Financiële risico's voor de gemeente

De gemeente houdt rekening met onzekerheden in de toekomst. De provincie vraagt van de gemeente aan te tonen dat de toekomstige tegenvallers opgevangen kunnen worden door de algemene reserves. Dat heet weerstandsvermogen. De verhouding algemene reserve – risico's dient groter dan 2 te zijn. De provincie grijpt in bij een verhouding van 1,4. In dat geval heeft de gemeente dus 40% meer reserve dan dat de som van de berekende risico's bedraagt.

Daarvoor houdt de gemeente een risicoregister bij. Het overzicht is onder weergegeven. De percentages geschat op basis van de risicomatrix.

Nr	Omschrijving	Beheersmaatregel	Kosten	Kans	Risico
1	Door verschillende oorzaken zijn er meerreuren benodigd voor het begeleiden van de grond exploitatie projecten. In 2016 bedroeg deze post een bedrag van € 223.000	Periodiek wordt gerapporteerd over de geboekte uren.	€ 755.000	Mogelijk 20-40%	€ 227.000
2	De kosten van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning zijn afhankelijk van bevolkingssamenstelling en of cliënten aanspraak maken op zorg. Het betreft een openeindregeling.	De bevolkingssamenstelling wordt gemonitord en wijzigingen worden zo snel mogelijk vertaald in beleid.	€ 500.000	Mogelijk 20-40%	€ 150.000
3	Door een volledige andere opzet van de ruimtelijke processen en procedures als gevolg van de nieuwe omgevingswet bestaat de kans dat de opbrengsten van leges afnemen.	De gemeente kan binnen de Omgevingswet volgens de huidige inzichten zelf in hoge mate bepalen welke leges ze doorbelast. De ingang van de Omgevingswet is pas per 1 januari 2020.	€ 370.000	Onwaarschijnlijk 0-20%	€ 37.000
4	De kans bestaat dat de rente komende jaren gaat stijgen.	De renteontwikkeling wordt nauwkeurig gevolgd.	€ 150.000	Onwaarschijnlijk 0-20%	€ 15.000
5	Grondexploitaties brengen risico's met zich mee. De berekeningen zijn zo goed mogelijk gedaan, voor het laatst in augustus 2017.	De gemeente volgt nauwlettend de ontwikkelingen op de woningmarkt.	€ 5.428.000	Mogelijk 20-40%	€ 1.628.000
6	Jeugdzorg vraagt meer en duurere hulp dan begroot. Kinderen die in Lochem zorg ontvangen krijgen dat via de gemeente gefinancierd.	Preventie en vroegtijdig monitoren kan het aantal zorg vragende jongeren beïnvloeden. De rapportage is aangepast zodat eerder en beter gevolgd kan worden hoeveel jongeren zorg krijgen. Na 2018 wordt de zorg doorbelast aan de gemeente waarin de jongere staat ingeschreven.	€ 2.138.000	Waarschijnlijk 60-80%	€ 1.500.000
7	Delta betaalt de salarissen van de medewerkers van de sociale werkvoorziening. De bijdrage van het rijk aan deze salariskosten neemt jaarlijks af. Daarnaast hebben Zutphen en Bronkhorst aangegeven op termijn uit Delta te treden. De reorganisatiekosten zijn nog niet bekend.	De gemeente wil pro-actief vooruitlopend op ontwikkelingen met Delta een toekomstplan opstellen.	€ 1.000.000	Waarschijnlijk 60-80%	€ 700.000
8	Het aantal mensen met een bijstandsuitkering is niet afgenomen. De gemeente betaalt de kosten voor re-integratie en een deel van de extra benodigde uitkeringen zelf.	Het vangnetmaatregelplan voor 2016 en 2017 is ingediend en in uitvoering.	€ 2.167.000	Mogelijk 20-40%	€ 650.000
9	De bouw van een Lidl op het gasfabriekterrein kan pas plaatsvinden nadat het bestemmingsplan is vastgesteld. Mogelijk andere ontwikkelingen leiden ertoe dat de huidige overeenkomst met de ontwikkelaar niet door kan gaan.	De gemeente is volop in voorbereiding met het plan.	€ 1.350.000	Mogelijk 20-40%	€ 405.000
10	De gemeente heeft diverse garanties afgegeven aan maatschappelijke instanties (in totaal voor een bedrag van € 53 miljoen). Over een bedrag van ongeveer € 600.000 loopt de gemeente daarop risico's.	De gemeente is afhankelijk van de bedrijfsvoering van de betreffende instanties. Periodiek wordt gemonitord hoe het gaat.	€ 570.000	Aannemelijk 40-60%	€ 285.000
11	De ontwikkeling van de woningbouw aan de Kop van Oost als onderdeel van de Etalage naar de Toekomst is door de raad geaccordeerd met een maximale bijdrage van de gemeente van € 2,7 miljoen. Er dienen nog diverse onderhandelingen plaats te vinden. Dat betekent dat er enig risico op de uitvoering zit.	De markt is gunstig.	€ 1.815.000	Onwaarschijnlijk 0-20%	€ 182.000
12	De rondweg Lochem wordt aangelegd door de Provincie. Het proces loopt vertraging op waardoor kosten voor onderhoud en beheer van bestaande wegen toenemen. Ook de kosten voor de verkeersregelinstallatie op de brug lopen langer door.	NVT	€ 190.000	Waarschijnlijk 60-80%	€ 133.000
13	Er loopt nog altijd een gerechtelijke procedure met de bouwer over de schade aan de glaspanelen. Als de gemeente in het ongelijk wordt gesteld dan kost dat € 400.000	Externe juristen en deskundigen staan de gemeente bij.	€ 400.000	Mogelijk 20-40%	€ 120.000
14	PlusOV is het bedrijf dat namens 9 gemeenten het doelgroepenvervoer organiseert. Daarbij gaat een aantal zaken niet goed. Bijsturen in planning en organisatie leidt tot extra kosten.	Met een extern onderzoeksbureau wordt gekeken naar de beste oplossing.	€ 56.000	Zeer waarschijnlijk 80-100%	€ 50.000
15	De Lochemse brug (N346) dient op basis van rapporten van Rijswaterstaat versterkt te worden. De gemeente heeft dat nooit uitgevoerd i.v.m. de aanstaande vernieuwing van de brug in de nieuwe rondweg. Het ligt niet in de verwachting dat de gemeente alsnog voor de versterking en de kosten van € 460.000 opdraait.		€ 460.000	Onwaarschijnlijk 0-20%	€ 46.000

Alle risico's bij elkaar geteld vertegenwoordigen een bedrag van € 9,6 miljoen euro. Het weerstandsvermogen van de gemeente is voor 2018 begroot op 1,7. Aangezien dit minder is dan twee is de gemeente extra alert. Aangezien het nog boven de 1,4 is, is er voor de provincie nog geen reden om in te grijpen. Het weerstandsvermogen is wel veel lager dan 2017 (4.8) maar nog altijd net voldoende. Lochem is daarmee in de ogen van de provincie Gelderland vooralsnog een financieel gezonde gemeente.

Taakveld 1: Bestuur

Inkomsten Taakveld 1: Bestuur			
	Algemene bijdrage gemeentefonds	42.343	
	Overige bijdrage Rijk	63	
Bijdrage Rijk	Totaal		€ 42.406
	Onroerende Zaakbelasting Woningen	3.748	
	Onroerende Zaakbelasting Niet Woningen	1.448	
Gemeentelijke belastingen	Totaal		€ 5.196
	Huren gebouwen	87	
	Pachten en jachtrechten	10	
Grond en vastgoed	Totaal		€ 97
	Opbrengsten paspoorten, rijbewijzen, etc.	546	
	Parkeerbelasting	15	
	Bijdrage deelnemende gemeentes PlusOV	240	
Producten en diensten	Totaal		€ 801
Totaal:			€ 48.501

Binnen het taakveld bestuur vallen alle kosten die te maken hebben met griffie, college, raad, burgemeester en de ondersteuning die daarvoor aanwezig is. Daarnaast ook de kosten voor bestuurlijke regionale samenwerking, het innen van de gemeentelijke belastingen en de rekenkamer

Wist u dat?

De OZB, de belasting op eigen woningen met 3,7 miljoen maar voor slechts vijf procent van de gemeentelijke inkomsten zorgt? En dat de VVD dat bedrag met 10 % wil verlagen? Dat scheelt!

Wist u dat?

Er bij de gemeentelijke rapportages altijd geld bij moet maar nooit iets over blijft?

Taakveld 2: Veiligheid

Inkomsten Taakveld 2: Veiligheid			
Bijdrage Rijk	Totaal		€ 3
Grond en vastgoed	Totaal		€ 3
Producten en diensten	Totaal		€ 8
Totaal:			€ 13

Binnen het taakveld Veiligheid horen alle kosten en activiteiten die te maken hebben met brandweezorg, crisisbeheersing, openbare orde en handhaving.

Wist u dat?

De gemeente ruim € 1,1 miljoen begroot heeft voor een nieuwe brandweerkazerne in Almen? En dat dankzij de VVD dat bedrag als maximum geldt!

Wist u dat?

De gemeente € 70.000 euro per jaar beschikbaar heeft om inwoners te helpen met Buurt WhatsApp of Hart Veilig Wonen?

Taakveld 1: Bestuur

Wist u dat?

Er van de € 74 miljoen meer dan twintigmiljoen op gaat aan praaturen?

Wist u dat?

De VVD al lang voorstander is van meer BOA's op straat om de veiligheid in het verkeer te vergroten? Elkaar aanspreken op gedrag werkt altijd beter dan een stoplicht of verkeersbord.

Wist u dat?

De gemeente een bedrag van € 825.000 beschikbaar heeft voor investeringen in duurzaamheid?

Wist u dat?

De gemeente wel investeringsplannen heeft maar geen bezuinigingsplannen?

Wist u dat?

De gemeente veel geld kwijt is aan het bijhouden van de basisadministratie van onze woningen en bedrijfspanden? De komende jaren kost dat € 180.000 per jaar.

Uitgaven Taakveld 1: Bestuur			
	Afschrijvingen gemeentehuis	754	
	Afschrijvingen computers en inventaris	23	
Afschrijvingen	Totaal		€ 777
	Inhuur burgerzaken	86	
	Inhuur bestuur	158	
	Inhuur gemeenschappelijke regelingen (1)	642	
	Inhuur schoonmaakwerk & afval	106	
	Inhuur overhead & management	1.351	
	Inhuur t.b.v. beheer gebouwen	60	
Diensten	Totaal		€ 2.404
	Elektriciteit gemeentehuis	60	
	Water	5	
	Gas	4	
	Duurzame goederen en diensten (2)	137	
Huisvesting & vastgoed	Totaal		€ 206
	Incidentele reserves	522	
	Sociaal Domein	756	
	Kapitaalslasten	1.268	
Mutaties reserves en voorzieningen	Totaal		€ 2.549
	Vennootschapsbelasting	79	
	Management inkoop	322	
	Boeken en abonnementen	67	
	Onderhoud machines en installaties	314	
	Studiekosten	242	
	Schadeverzekeringen	99	
	Overhead huren en leasen	370	
	Dekkingsbijdrage onderhoud gebouwen (3)	-/- 114	
	Contributies en lidmaatschappen	72	
	Bedrijfskantine	30	
Overige lasten	Totaal		€ 1.476
	Salariskosten	6.313	
	Uitkering WAO	37	
	Vergoeding woonwerk verkeer	157	
	Pensioenpremie	50	
	Uitzendkrachten	85	
Personeelskosten	Totaal		€ 6.641
	Subsidies aan het Rijk (4)	145	
	Overige subsidies	12	
Subsidies	Totaal		€ 157
Totaal:			€ 13.513

- Gemeenschappelijke regelingen zijn samenwerkingsverbanden tussen gemeentes. De aansturing gebeurt door de wethouders en burgemeesters van de deelnemende gemeentes. Het zijn zelfstandige organisaties met eigen bestuur, taak en begroting. De gemeente betaalt haar deel van de kosten. Voorbeelden zijn: Het Plein (sociale dienst), Tribuut (gemeentelijke belastingdienst) en GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst).
- Duurzame goederen en diensten betreft de kosten voor advies en management voor het verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen (aanbrengen isolatie, zonnepanelen etc.)
- De dekkingsbijdrage is als bijzonder opbrengst bij de lasten opgenomen. Dit betreft de bijdrage van de huurders/gebruikers van de gemeentelijke gebouwen (scholen, sportzalen etc.)
- Dit betreft terugbetaling van te veel ontvangen subsidies.

Taakveld 2: Veiligheid

Uitgaven Taakveld 2: Veiligheid			
	Materieel brandweer	41	
	Overige materieel	6	
Afschrijvingen	Totaal		€ 47
	Bijdrage brandweer VNOG (1)	1.644	
	Bijdrage openbare orde en veiligheid VNOG	19	
	Overige kosten brandweer	54	
	Overige kosten openbare orde en veiligheid	98	
	Schoonmaakwerkzaamheden en afval	16	
Diensten	Totaal		€ 1.831
Huisvesting en vastgoed	Totaal		€ 15
	Onderhoud machines en installaties	10	
	Studiekosten en verzekering	19	
Overige lasten	Totaal		€ 29
	Openbare orde en veiligheid (BOA's) (2)	203	
	Crisisbeheersing & brandweer	54	
Personeelskosten	Totaal		€ 257
	Subsidies openbare orde en veiligheid		
Subsidies	Totaal		€ 33
Totaal:			€ 2.212

- De Veiligheidsregio Noord Oost Gelderland (VNOG) is de gemeenschappelijke regeling waarbinnen de brandweer georganiseerd is voor 22 gemeenten.
- BOA: Bevoegd Opsporing Ambtenaar

Het rijk stort jaarlijks bijna € 50.000.000 in onze kas.

Taakveld 3: Verkeer & vervoer

Inkomsten Taakveld 3: Verkeer en vervoer			
	Verkeer en vervoer (1)	54	
	Openbaar vervoer (2)	64	
Bijdrage Rijk	Totaal		€ 118
	Huren jachthavens en waterwegen	43	
	Pachten en jachtrechten	13	
Grond en vastgoed	Totaal		€ 56
	Leges verkeer en vervoer	46	
	Leges havens en waterwegen	122	
	Overige producten en diensten	1	
Producten en diensten	Totaal		€169
Totaal:			€ 343

1. In de bijdrage rijk zit een bedrag voor infrastructuur verkeer en vervoer voor gebiedsontwikkeling.
2. In de bijdrage rijk zit een bedrag voor de ontwikkeling van openbaar vervoer

Binnen Verkeer en Vervoer zijn alle activiteiten en kosten gerangschikt die te maken hebben met onderhoud en aanleg wegen, fietspaden, verkeersborden, havens, bruggen en openbaar vervoer. Uiteraard alleen diegene die van de gemeente zijn.

Taakveld 4: Economie

Inkomsten Taakveld 4: Economie			
	Belasting op producenten (toeristenbelasting)	421	
	Forensenbelasting (1)	161	
Gemeentelijke belastingen	Totaal		€ 582
	Huren	242	
	Verkopen grond	674	
Grond en vastgoed	Totaal		€ 916
	Leges economische ontwikkeling	45	
	Overige inkomsten economische ontwikkeling	3	
Producten en diensten	Totaal		€ 48
Totaal:			€ 1.547

1. Forensenbelasting wordt betaald door inwoners die meer dan 90 dagen in de gemeente wonen zonder dat dit hun hoofdverblijfplaats is.

In het taakveld Economie zitten alle uitgaven voor economische promotie, bedrijfsontwikkeling, aanleg bedrijfsterreinen, het bedrijfsloket en de bedrijfsregelingen.

Taakveld 5: Onderwijs

Inkomsten Taakveld 5: Onderwijs			
	Bijdrage Rijk (1)	203	
	Eigen bijdrage sociale verzekering	4	
Bijdrage Rijk	Totaal		€ 207
	Huurinkomsten schoolgebouwen	26	
Grond en vastgoed	Totaal		€ 26
Producten en diensten	Totaal		€ 15
Totaal:			€ 248

1. In de bijdrage van het Rijk zit een bedrag voor onderwijsbeleid en leerling zaken, inclusief de opleiding van statushouders en asielzoekers.

Onderwijs bevat de posten onderwijshuisvesting, openbaar basisonderwijs, onderwijsbeleid en leerlingzaken.

Wist u dat?

De veiligheid aan de Nieuweweg in Lochem dankzij de VVD fors gaat verbeteren?

Wist u dat?

De gemeente ook nog eens € 1.200.000 investeert in veiligheid fietspaden en wegen.

Wist u dat?

De gemeente € 60.000 uitgeeft aan de sloop van de St. Josephschool? En dat daar 10 nieuwe woningen gebouwd gaan worden?

Wist u dat?

Er dankzij de VVD jaarlijks € 1.275.000 extra beschikbaar is voor wegonderhoud?

Wist u dat?

Er € 208.000 uitgegeven wordt aan de voorbereiding van de snelle fietsroute tussen Deventer-Zutphen maar dat de VVD dat bedrag liever zou besteden aan een fietspad langs de nieuwe rondweg Eefde-west?

Wist u dat?

Het plan voor de economische agenda dankzij de VVD tot stand is gekomen maar de uitvoering nog niet goed verloopt?

Wist u dat?

De VVD graag veel meer zou investeren in het creëren van werkgelegenheid?

Wist u dat?

De gemeente de komende jaren tot € 400.000 uitgeeft aan onderhoud van diverse scholen?

Wist u dat?

De gemeente € 34.000 per jaar uitgeeft aan de aanpak van leerachterstand?

Taakveld 3: Verkeer & vervoer

Uitgaven Taakveld 3: Verkeer & Vervoer			
	Wegen	189	
	Parkeren	13	
	Havens en vaarwegen	52	
	Openbaar vervoer	10	
Afschrijvingen	Totaal		€ 264
	Onderhoud wegen (Circulus Berkel) (1)	2.925	
	Inhuur overig verkeer en vervoer	79	
	Inhuur overig openbaar vervoer	101	
	Inhuur overig havens en vaarwegen	27	
	Inhuur overig divers	22	
Diensten	Totaal		€ 3.170
	Elektriciteit buitenverlichting	155	
	Waterverbruik	5	
Huisvesting en vastgoed	Totaal		€ 160
	Bijdragen en leges waterschap en provincie	62	
	Huur/leasetermijnen	45	
	Onderhoud gebouwen en machines	12	
	Verzekering, schades, boeken en abonnement	10	
	Overige lasten	22	
Overige lasten	Totaal		€ 151
	Salarissen	724	
	Uitzendkrachten	36	
Personeelskosten	Totaal		€ 760
Subsidies	Totaal		€ 25
Totaal:			€ 4.330

1. Circulus Berkel heeft van de gemeente al het onderhoudswerk voor de gemeentelijke wegen gegund gekregen. Gemeente Lochem is samen met een aantal andere gemeentes aandeelhouder van CB. Een overzicht van de totale activiteiten van Circulus Berkel is opgenomen in de bijlage.

Taakveld 4: Economie

Uitgaven Taakveld 4: Economie			
	Afschrijving bedrijfsterrein Diekink		
Afschrijvingen	Totaal		€ 36
	Economische agenda (1)	240	
	Bedrijfsloket en regeling	78	
	Economische promotie Stedendriehoek	59	
Diensten	Totaal		€ 387
	Elektriciteit loket	27	
	Duurzame goederen	33	
	Overige kosten huisvesting en vastgoed	6	
Huisvesting en vastgoed	Totaal		€ 66
	Aanleg diverse bedrijfsterreinen	641	
Mutaties reserves en voorzieningen	Totaal		€ 641
Overige lasten	Totaal		€ 15
	Salarissen economische ontwikkeling	126	
	Uitzendkrachten economische ontwikkeling	50	
	Salaris aanleg bedrijfsterrein	2	
Personeelskosten	Totaal		€ 178
	Economische promotie (2)	179	
	Economische ontwikkeling	14	
Subsidies	Totaal		€ 194
Totaal:			€ 876

1. Dit betreft onder andere de bijdrage voor de kosten voor inhuur en ontwikkeling centra voor jonge ondernemers.
2. Dit betreft de bijdrage voor promotie. Onder andere voor Lochem3.0, de VVV en de Stichting Achterhoek Toerisme.

Taakveld 5: Onderwijs

Uitgaven Taakveld 5: Onderwijs			
	Onderwijshuisvesting	949	
	Openbaar basisonderwijs	93	
Afschrijvingen	Totaal		€ 1.042
	Inhuur derden openbaar basisonderwijs	70	
	Inhuur derden onderwijshuisvesting	61	
	Inhuur derden onderwijsbeleid & leerlingzaken	78	
	Schoonmaak & afval basisonderwijs	27	
Diensten	Totaal		€ 236
	Gas schoolgebouwen	26	
	Elektriciteit schoolgebouwen	16	
Huisvesting en vastgoed	Totaal		€ 42
	Heffingen gebouwen	72	
	Onderhoud gebouwen	92	
	Overboeking onderhoud gebouwen (1)	-/- 152	
	Huren en leasetermijnen	221	
	Schadeverzekeringen	56	
Overige lasten	Totaal		€ 389
	Salaris openbaar basisonderwijs	17	
	Salaris onderwijshuisvesting	110	
	Salaris onderwijsbeleid en leerlingzaken	156	
Personeelskosten	Totaal		€ 283
	Subsidie onderwijsbeleid en leerlingzaken	22	
	Kosten leerlingenvervoer	551	
	Subsidie verstrekt door gemeente	157	
	Overige subsidies	24	
Subsidies	Totaal		€ 753
Totaal:			€ 2.745

1. Scholen betalen een bijdrage aan het onderhoud gebouwen. Deze wordt door de gemeente jaarlijks in de begroting opgenomen vanuit een bestemmingsreserve onderhoud schoolgebouwen.

Taakveld 6: Sport, Cultuur & Recreatie

Inkomsten Taakveld 6: Sport, cultuur en recreatie			
	Huren sportaccommodaties	451	
	Huuropbrengsten media	50	
	Overig	14	
Grond en vastgoed	Totaal		€ 507
	Opbrengst houtkap duurzaam bomenbeheer	244	
Producten en diensten	Totaal		€ 244
Totaal:			€ 751

Dit taakveld bevat alle kosten en activiteiten die uitgevoerd worden in het kader van sportbeleid, activering, sportaccommodaties en voorzieningen, cultuur, cultureel erfgoed, monumentenzorg, musea, media en openbaar groen. Daarnaast zijn alle kosten voor recreatie en openluchtrecreatie in dit taakveld opgenomen.

Wist u dat?

De gemeente jaarlijks € 665.000,- subsidie uitkeert aan de bibliotheek?

Wist u dat?

Het monumentenbeleid in Lochem na veel praten uiteindelijk is vastgesteld maar dat veel eigenaren daar nog altijd niet blij mee zijn?

Taakveld 7: Sociaal Domein

Inkomsten Taakveld 7: Sociaal Domein			
	Inkomensregelingen bijstandsuitkeringen	5.726	
	Eigen bijdrage WMO	27	
	Eigen bijdrage WMO maatwerkvoorziening 18+	325	
	Eigen bijdrage Jeugd maatwerkvoorziening 8-Samenkracht en burgerparticipatie (1)	220	
		237	
Bijdrage Rijk	Totaal		€ 6.534
Grond en vastgoed	Totaal		€ 7
Producten en diensten	Totaal		€ 7
Totaal:			€ 6.548

1. Samenkracht en burgerparticipatie is een verzameling van onder andere sociaal cultureel werk, doelgroepenvervoer, kinde opvang, noodopvang vluchtelingen, ondersteuning vrijwilligers en mantelzorg, toegankelijkheid en buurt- & dorpshuizen.

Binnen het taakveld sociaal domein horen de kosten en activiteiten die te maken hebben met participatie, 'noaberschap', mantelzorg, jeugdzorg, het re-integreren van werkzoekenden, maatschappelijke ondersteuning, bijstand, en sociaal werk. Het is verreweg het grootste taakveld. De inkomsten voor heel veel kostenposten vallen als één grote post binnen de bijdrage van het Rijk in het gemeentefonds.

Wist u dat?

Mantelzorgers van de gemeente jaarlijks een mantelzorgvergoeding als waardering krijgen?

Wist u dat?

De gemeente jaarlijks ruim € 470.000 uitgeeft aan de Gemeentelijke Gezondheids Dienst (GGD)?

Wist u dat?

Het aantal mensen in de bijstand in vier jaar tijd gestegen is van 350 naar 500 en dat dit de gemeente jaarlijks meer dan € 1 miljoen extra kost?

Taakveld 6: Sport, Cultuur & Recreatie

Wist u dat?

De gemeente ruim € 265.000 investeert in een nieuwe passantenhaven langs het Twentekanaal?

Wist u dat?

De VVD de toeristenbelasting graag afschaft en de sector daarmee zelf over de besteding kan gaan?

Wist u dat?

Er jaarlijks naast de begroting nog ruim € 1.000.000 naar het Plein gaat om mensen in de bijstand te helpen?

Wist u dat?

De gemeente elk jaar ruim € 1,4 miljoen aan armoede en minima uitgeeft?

Wist u dat?

De plannen voor 't Baken om de toegang tot zorg te verbeteren helemaal geen zicht op verbetering geven?

Wist u dat?

Jeugdzorg ruim € 8 miljoen per jaar kost en daarmee de grootste uitgave van de gemeente is. Lochem biedt veel zorg aan jongeren uit andere gemeenten. Vanaf 2019 wordt die verdeling aangepast...

Uitgaven Taakveld 6: Sport, cultuur en recreatie			
	Sportaccommodaties	289	
	Cultureel erfgoed	36	
	Media	19	
	Overige	8	
Afschrijvingen	Totaal		€ 352
	Onderhoud sportacc. en openb. groen (1)	2.352	
	Sportbeleid en activering	379	
	Musea	112	
	Overige diensten	34	
Diensten	Totaal		€ 2.877
Huisvesting en vastgoed	Totaal		€ 22
	Onderhoud machines en installaties	12	
	Lasten waterschap, provincie etc.	27	
	Verzekeringen	22	
Overige lasten	Totaal		€ 61
	Salarissen sportaccommodaties	151	
	Salarissen cultuur en media	104	
	Salaris openbaar groen	245	
	Uitzendkrachten	25	
Personeelskosten	Totaal		€ 524
	Sportaccommodaties Beemd	600	
	Sportaccommodaties overig	240	
	Prestatiesubsidie Schouwburg	315	
	Cultureel erfgoed	2	
	Bijdrage Muzehof	186	
	Bijdrage Bibliotheek	631	
	Sportbeleid en activering	42	
	Cultuurpresentatie	82	
	Cultureel erfgoed	13	
	Media	15	
	Openbaar groen en (openlucht) recreatie.	99	
Subsidies	Totaal		€ 2.225
Totaal:			€ 6.061

1. Onderhoud sportaccommodaties en openbaar groen is belegd bij Circulus Berkel.

Taakveld 7: Sociaal Domein

Uitgaven Taakveld 7. Sociaal Domein			
	Samenkracht en burgerparticipatie (1)	31	
Afschrijvingen	Totaal		€ 31
	Samenkracht en burgerparticipatie (2)	579	
	Inkomensregelingen minimabeleid	113	
	Begeleide participatie	17	
	WMO Maatwerkvoorziening	215	
	WMO Maatwerkvoorziening 18+	218	
	Jeugdzorg Maatwerkvoorziening 18-	402	
	Geëscaleerde zorg 18- (3)	360	
	Samenkracht en burgerparticipatie via Plein	114	
	Begeleide participatie via Plein	380	
Diensten	Totaal		€ 2.400
	Samenkracht en burgerparticipatie	35	
	Wijkteams	87	
	Inkomensregelingen	10	
Overige lasten	Totaal		€ 132
	Samenkracht en burgerparticipatie	395	
	Inkomensregelingen	337	
	Maatwerkvoorziening WMO	448	
	Maatwerkvoorziening 18+	281	
	Maatwerkvoorziening 18-	177	
	Arbeidsparticipatie instrumenten	31	
Personeelskosten	Totaal		€ 1.669
	Samenkracht en burgerparticipatie	2.750	
	Maatwerkvoorziening WMO	842	
	Inkomensregelingen (4)	8.648	
	Maatwerkdienstverlening 18+	3.713	
	Maatwerkdienstverlening 18-	5.613	
	Begeleide participatie (5)	2.632	
	Uitgaven t.b.v. arbeidsparticipatie	697	
	Overig	36	
Subsidies	Totaal		€ 24.941
Totaal:			€ 29.173

- Bijvoorbeeld de afschrijving op de huisvesting van de kinderopvang.
- Dit betreft alle voorzieningen gericht op participatie waaronder sociaal cultureel werk, mantelzorg, collectief aanvullend vervoer, kinderopvang, vluchtelingenwerk inclusief noodopvang etc.
- Geëscaleerde zorg 18- betreft de zorg voor opvang en veiligheid van jongeren onder de 18. Jeugdzorg t.b.v. kindermishandeling, loverboyproblematiek, beschermd wonen, jeugdreclassering en verslavingszorg.
- Inkomensregelingen zijn de kosten voor de uitkeringen participatie waaronder de voormalige bijstand, sociale werkvoorziening en schuldhulpverlening.
- In deze post zitten de begeleidingskosten van participatie waaronder de kosten voor re-integratie bij het Plein en de overheadkosten van Delta.

Inkomsten

Taakveld 8: Milieu

Inkomsten Taakveld 8: Milieu			
	Rioolbelasting bedrijven	684	
	Rioolbelasting inwoners	4.389	
Gemeentelijke belastingen	Totaal		€ 5.073
	Afvalstoffenheffing (1)	2.722	
	Opbrengsten afval – grondstoffen (1)	382	
	Begraafplaatsen Leges	328	
	Overige inkomsten riolering	14	
	Leges milieubeheer	6	
Producten en diensten	Totaal		€ 3.453
Totaal:			€ 8.526

1. De kosten voor afvalophalen en verwerking dienen gedekt te worden door de opbrengsten van de afvalstoffenheffing. De eventuele baten worden toegevoegd aan de reserve afvalstoffenheffing. Eventuele tekorten worden gedekt uit diezelfde reserve.

Binnen het taakveld milieu vallen de kosten en activiteiten die te maken hebben met volksgezondheid, de gemeentelijke gezondheidsdienst, het riool, afvalophalen en verwerken, milieubeheer en het onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen.

Wist u dat?

Het agrarisch innovatiecentrum er al lang had moeten zijn en dat de bijdrage van € 25.000 per jaar al in 2015 is vastgesteld?

Taakveld 9: Wonen

Inkomsten Taakveld 9: Wonen			
	Bijdrage rijk t.b.v. ruimtelijke ordening	27	
Bijdrage Rijk	Totaal		€ 27
	Huren	6	
	Grondexploitaties (1)	1.373	
Grond en vastgoed	Totaal		€ 1.379
	Grondexploitaties (1)	140	
Overige verrekeningen	Totaal		€ 140
	Leges wonen en bouwen	694	
	Leges kapvergunning	48	
Producten en diensten	Totaal		€ 742
Totaal:			€ 2.288

1. De opbrengsten van de grondverkoop van het betreffende boekjaar worden als inkomsten meegenomen in de begroting. In hoofdstuk 5 worden het totale overzicht van de grondexploitaties weergegeven.

Onder het taakveld wonen vallen de kosten en activiteiten die te maken hebben met alle werkzaamheden voor ruimtelijke ordening, grondexploitaties en bouwen.

Wist u dat?

De gemeente € 150.000 uitgeeft aan een nieuwe woonvisie? En dat deze niet de meest recente bouwruimte van de provincie bevat? En dat daardoor goede plannen niet uitgevoerd worden? De VVD wil dat graag beter doen. Bouwen voor jong en oud!

Wist u dat?

De provincie Gelderland met nieuw beleid komt waarbij er voor goede plannen extra ruimte komt om te bouwen? En dat daarmee invulling gegeven kan worden aan onze wens om in de gemeente Lochem meer voor jeugd en meer specifieke zorgwoningen te kunnen bouwen? Mooi toch!

Taakveld 8: Milieu

Wist u dat?

De VVD meer aan duurzaamheid doet dan het college de afgelopen vier jaar heeft voorgesteld?

Wist u dat?

De afvalstoffenheffing nog te hoog is omdat Lochem € 600.000 uitgeeft aan ondergrondse containers en je dan zelf je afval weg moet brengen?

Wist u dat?

De gemeente € 21.000 uitgeeft aan handhaven van de energiebesparing bij bedrijven? Alsof bedrijven zelf niet doorhebben dat besparen zinvol is!

Wist u dat?

De ontwikkeling Kop van Oost in Lochem de gemeente een bedrag van € 2.700.000 kost?

Wist u dat?

De gemeente een bedrag van € 4.000.000 begroot heeft voor de aanleg van glasvezel. Inmiddels is bekend dat deze investering niet doorgaat (en juridisch niet haalbaar bleek). Het buitengebied krijgt in 2018 glasvezel via twee commerciële ondernemingen waarbij inwoners zich kunnen inschrijven. Bij deelname van meer dan 50% van de inwoners gaat het werk van start. De uitvoering is voorzien na de zomer.

Uitgaven Taakveld 8: Milieu			
	Riolering	575	
	Afval (milieustraat en ondergrondse parkjes)	116	
	Begraafplaatsen	20	
Afschrijvingen	Totaal		€ 710
	Riolering	780	
	Afval (Circulus Berkel)	2.219	
	Milieubeheer	223	
	Begraafplaatsen	251	
	Volksgesondheid GGD (1)	515	
	Milieubeheer Omgevingsdienst (2)	514	
Diensten	Totaal		€ 4.502
	Elektriciteit riolering	216	
	Overig	3	
Huisvesting en vastgoed	Totaal		€ 219
	Riool: onderhoud en vervanging	1.419	
	Afval: investering ondergrondse containers	103	
Mutaties reserves en voorzieningen	Totaal		€ 1.522
	Begraafplaatsen	28	
	Telecommunicatie riolering	15	
	Huur/lease, verzekeringen, abonnementen	24	
Overige lasten	Totaal		€ 67
	Volksgesondheid	66	
	Riool	145	
	Afval	64	
	Milieubeheer	128	
	Begraafplaatsen	29	
	Uitzendkrachten	60	
Personeelskosten	Totaal		€ 491
	Volksgesondheid GGD	471	
	Begraafplaatsen	2	
Subsidies	Totaal		€ 473
Totaal:			€ 6.462

1. De gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) is een gemeenschappelijke regeling.
2. De omgevingsdienst Achterhoek is behartigd de milieuvergunningen van bedrijven en particulieren. Zij handhaaft namens de gemeente.

Taakveld 9: Wonen

Uitgaven Taakveld 9: Wonen			
Afschrijvingen	Totaal		€ 16
	Ruimtelijke ordening	389	
	Wonen en bouwen	209	
Diensten	Totaal		€ 598
	Grondexploitatie wonen	304	
Huisvesting en vastgoed	Totaal		€ 304
	Diverse grondexploitaties	1.180	
Mutaties reserves en voorzieningen	Totaal		€ 1.180
Overige lasten	Totaal		€ 3
	Salarissen ruimtelijke ordening	575	
	Salarissen wonen en bouwen	1.046	
	Uitzendkrachten	46	
Personeelskosten	Totaal		€ 1667
Subsidies	Totaal		€ 1
Totaal:			€ 2.589

Wist u dat?

De VVD fractie al in 2014 een nieuwe visie voor de binnenstad Lochem wilde opstellen maar dat behalve PvdA de rest dat niet nodig vond? Daar heeft Lochem Stad vier jaar mee verloren. Nu doorpakken! Doen!

Wist u dat?

Dankzij de VVD de bouwplannen voor Het Barge in Eefde uiteindelijk goedgekeurd zijn? Zeven zorgappartementen op een mooie locatie!

Bijlage 2: Subsidieoverzicht

In onderstaande tabel staan de begrootte subsidies per taakveld. Deze worden vergeleken met de daadwerkelijke uitgaven uit 2016. De complete subsidie-uitgave worden in detail vervolgens weergegeven. Deze zijn afkomstig uit de jaarrekening 2016. De jaarrekening 2017 volgt in het voorjaar van 2018.

Taakveld	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
subsidies	Bestuur	Veiligheid	Verkeer & vervoer	Economie	Onderwijs	Sport, cultuur, recreatie	Sociaal Domein	Milieu	Wonen	Totaal
Begroting 2018	157	33	25	194	753	2.225	24.941	473	1	28.802
Subsidie totaal 2016	51	7	5	14	619	1.932	2.427	107	43	

Noot: in 2016 is de uitkering sociaal domein niet als subsidie gerapporteerd. Dat heeft te maken met een wijziging in de regelgeving.

In onderstaande tabel is de subsidie van 2016 (gebaseerd op de jaarrekening) in detail per taakveld vergeleken met de begroting van de subsidie in 2018.

Uitgekeerde subsidies 2016

Uitgaven Taakveld 1: Bestuur	Subsidie	Bedrag 2016	Aanvrager
	Bijdrage leveren aan woon- en leefomgeving Snelle maatregelen	€ 23.715	Diverse organisaties en verenigingen
	Bijdrage leveren	€ 1.000	Dorpsraad Epse
	Lokale omroepen	€ 7.725	Organisaties, verenigingen
	Vergoeding fracties	€ 9.000	Achterhoek FM
		€ 8.750	Politieke partijen
Begroting 2018: € 157.000	Totaal uitgaven 2016:	50.190	

Uitgaven Taakveld 2: Veiligheid	Subsidie	Bedrag 2016	Aanvrager
	Steunpunt artikel 1.	€ 7.646	Diverse organisaties en verenigingen
Begroting 2018: € 33.000	Totaal uitgaven 2016:	7.646	

Uitgaven Taakveld 3: Verkeer & Vervoer	Subsidie	Bedrag 2016	Aanvrager
	Bevorderen verkeersveiligheid	4.490	Diverse organisaties en verenigingen
Begroting 2018: € 25.000	Totaal uitgaven 2016:	4.490	

Uitgaven Taakveld 4: Economie	Subsidie	Bedrag 2016	Aanvrager
	Bedrijfsontwikkeling	€ 13.750	Diverse organisaties en verenigingen
Begroting 2018: € 194.000	Totaal uitgaven 2016:	13.750	

Uitgaven Taakveld 5: Onderwijs	Subsidie	Bedrag 2016	Aanvrager
	Onderwijsachterstandsbeleid en Vroeg- en voorschoolse educatie (OAB en VVE)	€ 202.837	Kinderdagverblijven en peuterspeelzalen.
	Maatschappelijke stages	€ 14.718	Stichting Welzijn Lochem
	Combinatiefuncties	€ 355.057	Organisaties, verenigingen
	Onderwijsbegeleiding	€ 25.711	Onderwijs zorg centrum
	Onderwijsbegeleiding	€ 21.000	S.W.V. Slinge-Berkel
Begroting 2018: € 753.000	Totaal uitgaven 2016:	619.323	

Uitgaven Taakveld 6: Sport cultuur recreatie	Subsidie	Bedrag 2016	Aanvrager
	Sportzalen	89.647	Stichting Braninkhal
	Sportzalen	28.000	Stichting Sportzaal Eefde
	Sportzalen	22.074	Sportvereniging Epse
	Sportzalen	25.567	St. Kultuurhus Hoeflo
	Sportzalen	19.952	St. Accomodaties Almen
	Sportvelden	7.000	St. Acc. Armekamp Reigerskamp
	Subs. watersportvereniging	17.152	Berkelduikers
	Subs. watersportvereniging	1.475	Lochemse kanover. Njord
	Zwembaden	77.833	St. Zwembad Laren
	Zwembaden	111.346	St. Gorskse Zwembaden
	Sportverenigingen	1.000	Denksport Ons Genoegen
	Sportverenigingen	1.320	SC Gorskse Volleybal
	Sportverenigingen	500	Sportclub Lochem
	Sportverenigingen	1.820	Klein Dochteren v.v.
	Sportverenigingen	1.320	Lochemse Hockeyver.
	Sportverenigingen	1.320	Epse SV Volleybal
	Sportverenigingen	1.320	Sportvereniging Almen
	Sportverenigingen	1.320	SC Gorskse tafeltennis
	Sportverenigingen	1.320	SV Harfsen afd tennis
	Sportverenigingen	1.320	Sportclub Gorskse
	Sportverenigingen	1.320	Sportclub Lochem
	Sportverenigingen	1.320	Voetbalver. Witkampers
	Sportverenigingen	1.320	Barchemse volleybalver.
	Sportverenigingen	1.320	Epse sportver. Badminton
	Sportverenigingen	1.320	Tennisclub 't Laerveld
	Sportverenigingen	1.320	DOS BArchem
	Sportverenigingen	1.320	Gymnastiekver. Valto
	Sportverenigingen	1.320	LTC Tennis Gorskse
	Sportverenigingen	1.320	Badmintonclub Lochem
	Sportverenigingen	1.320	Briniop gymnastiekver.
	Sportverenigingen	1.320	LVV Tornado
	Sportverenigingen	1.320	Badminton Eefde
	Sportverenigingen	1.320	SV Harfsen gym
	Sportverenigingen	1.320	Avanti zaalsport
	Sportverenigingen	1.320	Sportver. Harfsen
	Sportverenigingen	1.320	Lochemse tafeltennisclub
	Sportverenigingen	1.320	Sv bv Barchem Voetbal
	Sportverenigingen	1.320	Almense tennisvereniging
	Sportverenigingen	1.320	Sportvereniging Harfsen
	Sportverenigingen	1.320	Avanti Zaalsport
	Sportverenigingen	1.320	Epse sportver. Voetbal
	Sportverenigingen	1.320	Larense gymnastiekver.
	Sportverenigingen	1.320	Epse sportver. Gym
	Sportverenigingen	1.320	St. Paardrijden Gehandic.

Bron: jaarrekening

Vervolg subsidieoverzicht sport, cultuur & recreatie

Sportverenigingen	500	Lochemse IJclub	
Sportverenigingen	1.320	Sportclub Eefde	
Sportverenigingen	1.320	Epse sportver. Hockey	
Sportverenigingen	1.320	Volleybal VIOS Eefde	
Sportverenigingen	1.320	Overa	
Sportverenigingen	1.320	LOV't Overschotje	
Sportverenigingen	1.320	Lochemse tennisclub	
Sportverenigingen	1.500	Visver. De Brasem Jeugd	
Sportverenigingen	1.500	Voetbalver. Witkamp instuif	
Sportverenigingen	500	Clinic Badminton Lochem	
Sportverenigingen	1.000	Lochemse tafeltennis clinic	
Sportverenigingen	500	VV Gorskse meideninstuif	
Sportverenigingen	500	Gymfeest Larense gymclub	
Sportverenigingen	500	Overa Spinningmiddag	
Sportverenigingen	500	LVV Tornado	
Sportverenigingen	1.000	Almense tennisver. Clinic	
Sportverenigingen	500	LVV Tornado	
Sportverenigingen	500	Jump introcursus bridge	
Sportverenigingen	500	Spot 88 hardloopevent	
Sportverenigingen	500	LWC subs e-bike groep	
Sportverenigingen	500	Damver. Schooltoernooi	
Speelvoorzieningen	2.331	Speeltuin Het Pleintje	
Speelvoorzieningen	3.387	Buurtver. Plein 9	
Speelvoorzieningen	3.387	St. Welzijn Lochem	
Speelvoorzieningen	2.331	Speeltuinver. Bloemhof	
Speelvoorzieningen	1.276	Speeltuinver. Tuindorp	
Speelvoorzieningen	4.443	Ver. Plaats. Bel. Harfsen	
Speelvoorzieningen	2.331	Speeltuin de Elze	
Speelvoorzieningen	2.331	St. Berkeloord	
Speelvoorzieningen	1.276	Buurtver. De Spijkwijk	
Speelvoorzieningen	2.331	St. Molenspeelgronden	
Speelvoorzieningen	3.387	Buurtver. De Wielewaal	
Speelvoorzieningen	8.665	Oranje Speeltuinen	
Speelvoorzieningen	2.331	Buurtspelt. Gravenbuurt	
Speelvoorzieningen	2.331	Speeltuinver. Barchem	
Speelvoorzieningen	2.331	Buurtver. Noorderkwartier	
Speelvoorzieningen	7.548	St. Speelplezier Laren	
Speelvoorzieningen	4.443	Speeltuinver Hassinkweide	
Speelvoorzieningen	2.331	Speeltuinver. Luunhorst	
Speelvoorzieningen	2.331	St. Graanweg actief	
Speelvoorzieningen	2.331	Het trapveldje	
Speelvoorzieningen	3.387	Speeltuinver. Bolderhoek	
Speelvoorzieningen	4.443	Speeltuinver. NOK	
Bibliotheek	9.476	Bibliotheek Laren	
Bibliotheek	612.908	Graafschap Bibliotheek	
Streekcultuur	10.130	Organisaties, verenigingen	
Muziekschool	179.737	Muziekschool Muzehof	
Schouwburg	297.691	Lochemse Schouwburg	
Kunstbeoefening amateur	330	Popkoor swing corporation	
Kunstbeoefening amateur	4.327	Chr. Muzver. Soli deo gloria	
Kunstbeoefening amateur	330	Mannenkoor Eefde	
Kunstbeoefening amateur	330	Chr. Koor Vocaal	
Kunstbeoefening amateur	4.349	K.m.v. Apollo	
Kunstbeoefening amateur	330	Muz.ver. Concordia Eefde	
Kunstbeoefening amateur	330	Encore	
Kunstbeoefening amateur	330	Larense accordeonver.	
Kunstbeoefening amateur	330	Canticum	
Kunstbeoefening amateur	5.009	Muz.ver. Advendo	
Kunstbeoefening amateur	330	Popkoor La poko	
Kunstbeoefening amateur	330	Lochemse surprise koor	
Kunstbeoefening amateur	330	Gemend koor Musica	
Kunstbeoefening amateur	330	Zangver. Ons genoegen	
Kunstbeoefening amateur	330	Shantylkoor Op Koers	
Kunstbeoefening amateur	3.364	Chr. Muz.ver. De Harmo	
Kunstbeoefening amateur	3.920	Muz.ver. Juliana	
Kunstbeoefening amateur	330	Eigen Wijs vocal group	
Kunstbeoefening amateur	330	Lochems Mannenkoor	
Kunstbeoefening amateur	4.041	Muziekver. Crescendo	
Kunstbeoefening amateur	330	Bestuur Efkes Anders	
Kunstbeoefening amateur	330	Vocaal ensemble Lochem	
Kunstbeoefening amateur	330	Accordeonver. VIOS	
Kunstbeoefening amateur	330	Lochems Musical Popcorn	
Kunstbeoefening amateur	4.096	Muz.ver. Concordia Eefde	
Culturele evenementenpot	2.250	Kunstfactor	
Culturele evenementenpot	750	Muz.ver. Advendo	
Culturele evenementenpot	500	Buitenkunstig	
Culturele evenementenpot	3.000	Tuin der Lusten	
Culturele evenementenpot	2.500	Cultuur Mij. Oost	
Culturele evenementenpot	455	St. Lichtjesavond Laorne	
Culturele evenementenpot	500	Vocaal ensemble Lochem	
Culturele evenementenpot	500	St. Goede doelen markt	
Culturele evenementenpot	1.500	St. Gudula Foundation	
Culturele evenementenpot	500	Kapel op 't Rijsselt	
Culturele evenementenpot	1.600	Comité kamermuziek	
Culturele evenementenpot	4.500	Buitenmuseum Lochem	
Culturele evenementenpot	1.000	St. De 3 ^e Berkelcompagnie	
Culturele evenementenpot	4.500	St. IJsseljazz	
Culturele evenementenpot	600	St. Kunstinstituut	
Culturele evenementenpot	2.465	St. Levende namen	
Culturele evenementenpot	900	Oudheidkundig ver. boek	
Toeristische Organisaties	45.450	VVV Lochem	
Toeristische Organisaties	5.320	Regio Achterhoek	
Toeristische Organisaties	56.640	St. Achterhoek Toerisme	
Merkontwikkeling, even.loket	107.049	Lochem 3.0	
Bevordering Toerisme	10.000	Giro d'Italia	
Begroting 2018: € 2.225.000	Totaal uitgaven 2016:	1.931.456	